

NIE BĄDŹ ZIELONY W TEMACIE AUTYZMU

Akcja „Na niebiesko dla autyzmu”, która rozpoczęła się 2 kwietnia, ma zwrócić uwagę na osoby dotknięte tym zaburzeniem. W tym miesiącu wszyscy, którzy chcą wesprzeć akcję, mogą dodać niebieski kolor do ubrania, propagować logo akcji na przykład za pośrednictwem portali społecznościowych, dzielić się wiedzą na temat autyzmu, przekazać 1% podatku lub darowiznę na diagnozę i terapię podopiecznych Fundacji Synapsis.

To właśnie 2 kwietnia obchodzony jest Światowy Dzień Wiedzy na Temat Autyzmu, który został ustanowiony w 2008 roku przez Zgromadzenie Ogólne ONZ. Dzień ten rozpoczyna w wielu krajach świata, w tym w Polsce, Światowy Miesiąc Wiedzy na Temat Autyzmu, który ma zwrócić uwagę społeczeństwa na problemy i potrzeby osób nim dotkniętych. „Autyzm jest tajemniczym zaburzeniem, u podstaw którego leży nieprawidłowa praca mózgu. Osoby z autyzmem mają problemy z mówieniem, postrzeganiem świata, rozumieniem relacji społecznych. W odmienny sposób odbierają wrażenia zmysłowe: dla nich sól może być kwaśna, śnieg parzyć, a delikatne głaskanie powodować silny ból. I nie jest to ani gorsze, ani lepsze postrzeganie świata; jest po prostu inne i zasługuje na zrozumienie” - podkreślają eksperci z Fundacji Synapsis w Warszawie. W Stanach Zjednoczonych autyzm wykrywany jest u 1 dziecka na 88. W Wielkiej Brytanii autyzm występuje u 1 osoby na 100. W Polsce mówi się również o 1 przypadku na 300. Rozbieżność statystyk wynika z różnic w dostępie do diagnozy, a także świadomości społeczeństwa. **Autyzm jest całościowym zaburzeniem rozwoju dziecka. Oznacza to, że u dotkniętych nim dzieci obserwuje się objawy nieprawidłowego funkcjonowania we wszystkich obszarach rozwoju.** Pierwsze symptomy autyzmu pojawiają się bardzo wcześnie, często już u kilkunastomiesięcznych niemowląt, ale zawsze są widoczne przed ukończeniem przez dziecko 3 roku życia. Choć autyzm można zdiagnozować już u bardzo małych dzieci, to często diagnozuje się go również u nastolatków, a nawet osób dorosłych. **Nieleczony może prowadzić do bardzo głębokich zaburzeń funkcjonowania w późniejszym wieku.** Warto pamiętać, że zaburzenia autystyczne mają bardzo zróżnicowany charakter. Dlatego obecnie w literaturze światowej używa się określenia „spektrum zaburzeń autystycznych”. Warunkiem postawienia rozpoznania jest pojawienie się nieprawidłowości w relacjach społecznych, komunikowaniu się oraz w rozwoju funkcjonalnej lub symbolicznej zabawy już przed 3 rokiem życia dziecka. Dziecko autystyczne nie wykorzystuje kontaktu wzrokowego do regulowania swoich relacji z innymi. Jako całościowe zaburzenie rozwoju, autyzm ma wpływ na wszystkie obszary funkcjonowania dziecka. Powoduje zaburzenia relacji społecznych i kontaktu,

trudności z podporządkowaniem się regułom społecznym wynikające z braku ich zrozumienia. Większość dzieci autystycznych jest niemówiąca, nie komunikuje się gestem, ma trudności ze wskazywaniem, naśladowaniem, spełnianiem poleceń. Dodatkowo obserwuje się u nich zaburzenia zachowania - liczne stereotypie i rytuały, koncentrowanie się na niefunkcjonalnych właściwościach przedmiotów, skrajne formy zaburzeń koncentracji. U niektórych pojawiają się także zachowania agresywne i autoagresywne. Oczywiście podany powyżej opis funkcjonowania dziecka autystycznego jest bardzo ogólny i niepełny. Każdy, kto zetknął się chociaż z kilkorgiem dzieci chorych na autyzm wie, jak bardzo różny obraz funkcjonowania mogą one prezentować. U niektórych dzieci autystycznych pojawiają się także zaburzenia dodatkowe, takie jak: upośledzenie umysłowe, mózgowie porażenie dziecięce, wady wzroku, słuchu itp. Wszystko to sprawia, że wychowywanie dziecka autystycznego jest niezwykle trudnym zadaniem dla rodziców. Często czują się oni bezradni i pozostawieni samym sobie. To poczucie zagubienia i bezradności wynika również z faktu, że przeważnie rozwój ich dziecka przebiegał przez pewien czas prawidłowo, a niepokojące objawy były bagatelizowane przez otoczenie. Sytuację rodziców pogarsza też niespójność informacji, które otrzymują od lekarzy czy psychologów. Możliwość uzyskania szybkiej i profesjonalnej diagnozy, a następnie terapii, jest w naszym kraju bardzo ograniczona. Przedłużająca się niepewność i poczucie braku kompetencji, pogłębianie się zaburzeń u dziecka powodują, że na autyzm zaczyna chorować cała rodzina - jej skutki dotyczą wszystkich jej członków.

Pamiętaj, jeśli Twoje dziecko nie posiada jeszcze wszystkich umiejętności rozwojowych w stosunku do swojego wieku, to nie musi to wynikać z autyzmu! Ale wizyta u specjalisty jest konieczna. Pierwszym krokiem może być najbliższa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Pamiętaj, im wcześniej zareagujesz, tym większa szansa na wyrównanie problemów rozwojowych Twojego dziecka. Wczesna diagnoza zaburzeń spektrum autyzmu daje szansę Twojemu dziecku na samodzielne życie w przyszłości!

Zapraszam do zapoznania się z informacjami na stronie Fundacji Synapsis (www.synapsis.org.pl). Są tam między innymi - pod zakładką Życie z autyzmem - informacje dla członków rodziny dziecka dotkniętego autyzmem, dla nauczycieli, dla kolegów/koleżanek, jak również lista umiejętności rozwojowych dziecka odpowiadająca jego wiekowi, lista placówek zajmujących się diagnozowaniem zaburzeń spektrum autyzmu oraz polecana literatura. Na kolejnej stronie znajduje się przykład.

Opr. Monika Kofel-Dudziak